

Poročilo z detekcijske faze projekta »PreseNeeti se«

Pripravila: dr. Andrej Naterer, Univerza v Mariboru

Janja Deutschmann, Zavod RS za zaposlovanje

April, 2023

preseNEETi se

Povzetek

Pričujoče poročilo predstavlja povzetek in analizo opravljenih intervjujev v fazi oblikovanja idejnega modela za detekcijo institucij, ki delajo z mladimi NEET in fokusnih skupin med mladimi iz populacije NEET. Poročilo temelji na vodilih oblikovanih v decembru 2022, ki so vključevala (1) poročilo o pregledu relevantnega zakonodajnega okvirja, (2) poročilo o detekciji relevantnih institucij, (3) vodila za semi-strukturirane intervjuje s predstavniki teh institucij ter (4) vodila za fokusne skupine.

Analiza je pokazala, da je GDPR zakonodaja prepoznana kot ena glavnih ovir pri učinkovitem sledenju populacije NEET, ter pri učinkovitem reševanju težav te populacije. Med predlogi izstopajo predlagane izjeme v zakonodaji GDPR, ki bi morale vključevati populacijo NEET (baza mora biti dostopna vsem institucijam, ki se ukvarjajo s populacijo NEET), oblikovati pa bi bilo potrebno tudi novo zakonsko ureditev na ravni države za oblikovanje enotne baze vezane na populacijo NEET. Enotna baza vezana na populacijo NEET je bila prepoznana kot izjemno potrebna, vključevati pa bi morala osnovne podatke, ki bi omogočali oblikovanje ustrezne individualiziranega reintegracijskega programa.

Glede percepcije mladih NEET institucije razumejo težave teh mladih kombinacijo osebnostnih težav in težav, vezanih na mladostnikovo primarno družino. Na drugi strani pa mladi institucije po večini razumejo kot relativno rigidne, neprijazne, oddaljene in do določene mere nesposobne reševanja težav, s katerimi se soočajo mladi NEET. So pa mladi potrdili percepcije institucij in sicer glede tega, da tudi sami svoje težave razumejo kot kombinacijo osebnostnih težav, vrstniškega vpliva, družinske situacije in organizacijskih omejitev.

Summary

This report presents a summary and analysis of the interviews conducted in the phase of creating a conceptual model for the detection of institutions that work with young NEETs and focus groups among young people from the NEET population. The report is based on guidelines created in December 2022, which included (1) a report on the review of the relevant legislative framework, (2) a report on the detection of relevant institutions, (3) guidelines for semi-structured interviews with representatives of these institutions, and (4) guidelines for focus groups.

The analysis showed that the GDPR legislation is recognized as one of the main obstacles in the effective tracking of the NEET population, as well as in effectively solving the problems of this population. Among the proposals, the proposed exceptions in the GDPR legislation stand out, which should include the NEET population (the database must be accessible to all institutions dealing with the NEET population), and it would also be necessary to create a new legal regulation at the state level to create a single population-related database NEET. A unified database related to the NEET population was recognized as extremely necessary, and it should include basic data that would enable the creation of an appropriate individualized reintegration program.

Regarding the perception of NEET youth, institutions understand the problems of these young people as a combination of personality problems and problems related to the youth's primary family. On the other hand, the majority of young people perceive institutions as relatively rigid, unfriendly, distant and, to a certain extent, incapable of solving the problems faced by young NEETs. However, young people confirmed the institutions' perceptions, namely that they themselves understand their problems as a combination of personality problems, peer influence, family situation and organizational limitations.

Vsebina

1. Uvod.....	5
2. Realizacija vzorca	7
3. Rezultati	12
3.1 Poročilo z intervjujev	12
3.2 Poročilo s fokusnih skupin	15
Fokusna skupina 1	15
Fokusna skupina 2	16
Fokusna skupina 3	17
4. Sklep.....	17
Priloge:.....	19

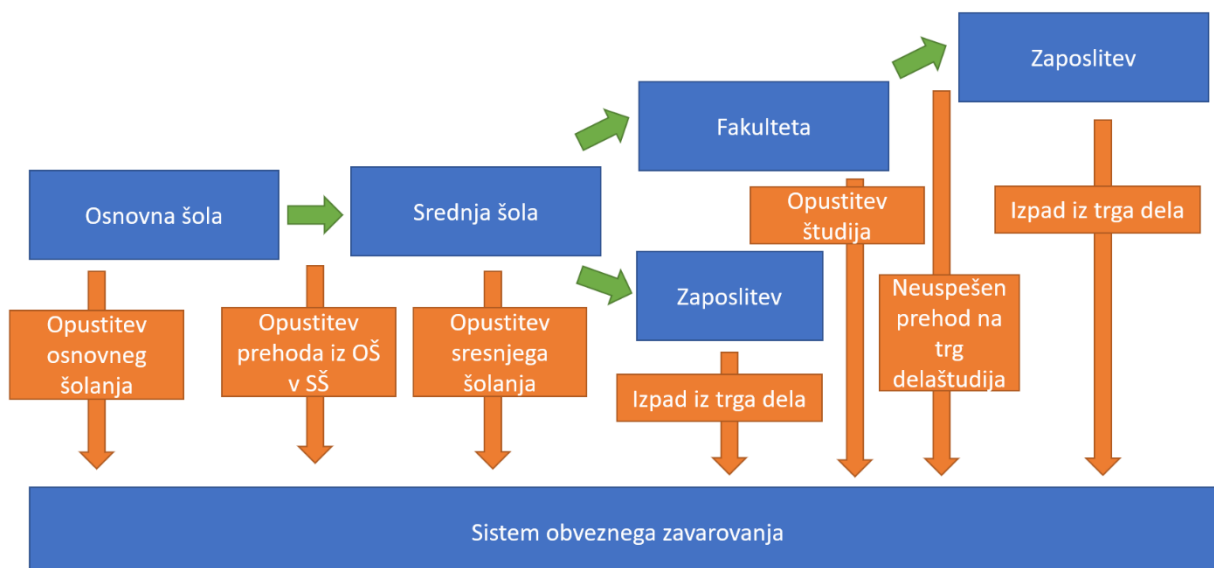
1. Uvod

Pričujoče poročilo predstavlja povzetek in analizo opravljenih intervjujev v fazi oblikovanja idejnega modela za detekcijo institucij, ki delajo z mladimi NEET in fokusnih skupin med mladimi iz populacije NEET. Poročilo temelji na vodilih oblikovanih v decembru 2022, ki so vključevala (1) poročilo o pregledu relevantnega zakonodajnega okvirja, (2) poročilo o detekciji relevantnih institucij, (3) vodila za semi-strukturirane intervjuje s predstavniki teh institucij ter (4) vodila za fokusne skupine.

Poročilo naslavlja naslednje cilje projekta »PreseNEETi se«:

- 1.) Temelječ na začetnem pregledu stanja bo opravljen še pregled zakonodajnega okvira z vidika varstva osebnih podatkov, ki bo določil okvirje za nadaljnji razvoj metodologije. Pregled zakonodajnega okvira bo apliciran na procese znotraj identificiranih relevantnih sistemskih institucij in deležnikov za spremljanje oseb NEET. Pripravljen pregled bo v preveritev poslan tudi organu Informacijski pooblaščenec.
- 2.) Povzetek ugotovitev o varstvu osebnih podatkov. Na osnovi pregleda zakonodajnega okvira z vidika varstva osebnih podatkov bo pripravljen povzetek ugotovitev, ki bi lahko znatno vplivale na realizacijo metodologije za identifikacijo in aktivacijo NEET v razvijanju. Povzetek bo še posebej relevanten pri Aktivnosti 6.5, kjer se bodo iskale sinergije med relevantnimi deležniki.
- 3.) Z vsemi identificiranimi relevantnimi institucijami bodo opravljeni poglobljeni semi-strukturirani intervjuji, s pomočjo katerih se bosta identificirala področje in način, na katerega relevantne institucije vstopajo v stik z osebami NEET, obstoječe podatkovne baze, dostop do slednjih ipd. Prav tako bodo posamezniki dotičnih institucij povprašani po morebitnih dosedanjih izkušnjah z osebami NEET, hkrati pa bo tak intervju služil kot senzibilizacija teh za delo s skupino NEET.
- 4.) Z namenom pridobitve uvida v razloge za izpad iz socialnih mrež in sistemov pomoči bodo po izvedenih intervjujih izvedene še 3 fokusne skupine z osebami NEET. V vsaki fokusni skupini bo sodelovalo 8–10 predstavnikov oseb NEET. Namen fokusnih skupin bo priprava nabora informacij o morebitnih rigidnostih obstoječega sistema in zbiranje predlogov za postavitev varovalk na izstopne točke iz sistema.

Izvedba intervjujev in fokusnih skupin je sledila detekcijskemu modelu, ki je bil oblikovan v kontekstu vodil (december 2022):

Organigram 1: Organizacijska shema za detekcijo NEET s pomočjo sistema obveznega zdravstvenega zavarovanja

Zasnova in izvedba intervjujev in fokusnih skupin je sledila naslednjim ciljem:

- 1.) validacija generalne idejne zasnove,
- 2.) validacija ustreznosti sekvenčnosti predvidenih korakov, ki jih idejna zasnova predvideva v detekciji,
- 3.) validaciji predvidenih zakonodaj in pravnih podlag, ki jih je mogoče razumeti kot prednost oziroma slabost v eksekuciji predlaganega modela, in
- 4.) oblikovanju nabora novega znanja, informacij in idej, ki so jih udeleženci ponudili med zbiranjem informacij, in so relevantne za modifikacijo, nadgradnjo ali eliminacijo idejnega modela.

2. Realizacija vzorca

V postopku izvajanja intervjujev in fokusnih skupin je bil v celoti realiziran vzorec, ki je predviden v zasnovi projekta in v oblikovanih vodilih:

Metoda	Institucija	Temeljna vprašanja za intervju	Cilj	Oseba za intervju
Intervju	ZZZS	<p>Kakšne so možnosti in ovire za oblikovanje nacionalnega registra oseb med 15 in 29 let, ki nimajo obveznega zavarovanja, ker niso vključene v izobraževanje, trg dela ali usposabljanje?</p> <p>Kakšna je možnost, da posameznik sam ob izstopu izpolni vprašalnik za detekcijo značilnosti in potreb, ki je del baze na ZZZS?</p>	Število NEET, ki jih je mogoče na nacionalni ravni integrirati v izobraževanje, zaposlovanje ali usposabljanje.	GDPR skrbnik
Intervju	CSD	<p>Kakšne so možnosti in ovire za oblikovanje nacionalnega registra oseb med 15 in 29 let, ki ne morejo biti vključene v izobraževanje, zaposlitev ali usposabljanje?</p> <p>Kakšna je možnost, da posameznik sam ob izstopu izpolni vprašalnik za detekcijo značilnosti in potreb?</p>	Število trajno NEET, torej tistih, ki jih ni mogoče integrirati v izobraževanje, zaposlovanje ali usposabljanje.	GDPR skrbnik
Intervju	OŠ	Kateri dejavniki vplivajo na to, da mladi izpadejo iz OŠ?	Serijski dejavniki, ki vplivajo na izpad iz OŠ in	Svetovalna služba

preseNEETi se

		<p>Kakšne so dejanske ovire in možnosti za reintegracijo v izobraževanje?</p> <p>Kakšna je možnost, da posameznik sam ob izstopu izpolni vprašalnik za detekcijo značilnosti in potreb, ki je del baze na ZZZS?</p>	<p>možnosti za reintegracijo v izobraževanje.</p>	
Intervju	SŠ	<p>Kateri dejavniki vplivajo na to, da mladi izpadejo iz SŠ?</p> <p>Kakšne so dejanske možnosti in ovire za reintegracijo v izobraževanje?</p> <p>Kakšna je možnost, da posameznik sam ob izstopu izpolni vprašalnik za detekcijo značilnosti in potreb, ki je del baze na ZZZS?</p>	<p>Serijski dejavniki, ki vplivajo na izpad iz SŠ in možnosti za reintegracijo v izobraževanje ali na trg dela.</p>	Svetovalna služba
Intervju	UM	<p>Kateri dejavniki vplivajo na to, da mladi izpadejo iz študija?</p> <p>Kakšne so dejanske možnosti in ovire za reintegracijo v izobraževanje?</p> <p>Kakšna je možnost, da posameznik sam ob izstopu izpolni vprašalnik za detekcijo značilnosti in potreb, ki je del baze na ZZZS?</p>	<p>Serijski dejavniki, ki vplivajo na izpad iz študija in možnosti za reintegracijo v izobraževanje ali na trg dela.</p>	Karierni center

Intervju	ZZS	<p>Kateri dejavniki vplivajo na to, da mladi pridejo na zavod?</p> <p>Kakšne so dejanske ovire in možnosti za reintegracijo v izobraževanje ali trg dela?</p> <p>Kakšna je možnost, da posameznik sam ob izstopu izpolni vprašalnik za detekcijo značilnosti in potreb, ki je del baze na ZZS?</p>	Serija dejavnikov, ki vplivajo na izpad iz SŠ in možnosti za reintegracijo v izobraževanje ali na trg dela.	GDPR skrbnik
Fokusna skupina	Fokusna skupina 1 v PUM (AZ LU Maribor)	<p>Kakšni so razlogi za izpad iz socialnih mrež in sistemov pomoči?</p> <p>Kakšna je stopnja rigidnostih obstoječega sistema?</p> <p>Kateri so predlogi za vzpostavitev varovalk na izstopnih točkah sistema?</p>	<p>Pridobljene bodo naslednje informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razlogi za izpad iz socialnih mrež in sistemov pomoči - stopnja rigidnostih obstoječega sistema - predlogi za vzpostavitev varovalk na izstopnih točkah sistema 	Udeleženci programa, ki imajo izkušnje z delovanjem sistema na področju institucij, ki delajo z NEET.
Fokusna skupina	Fokusna skupina 2 v PUM (AZ LU Maribor)	<p>Kakšni so razlogi za izpad iz socialnih mrež in sistemov pomoči?</p>	<p>Pridobljene bodo naslednje informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razlogi za izpad iz socialnih mrež in sistemov pomoči 	Udeleženci programa, ki imajo izkušnje z delovanjem sistema na

		<p>Kakšna je stopnja rigidnostih obstoječega sistema?</p> <p>Kateri so predlogi za vzpostavitev varovalk na izstopnih točkah sistema?</p>	<ul style="list-style-type: none">- stopnja rigidnostih obstoječega sistema- predlogi za vzpostavitev varovalk na izstopnih točkah sistema	<p>področju institucij, ki delajo z NEET.</p>
<p>Fokusna skupina</p>	<p>Fokusna skupina 1 v PUM (LU Celje)</p>	<p>Kakšni so razlogi za izpad iz socialnih mrež in sistemov pomoči?</p> <p>Kakšna je stopnja rigidnostih obstoječega sistema?</p> <p>Kateri so predlogi za vzpostavitev varovalk na izstopnih točkah sistema?</p>	<p>Pridobljene bodo naslednje informacije:</p> <ul style="list-style-type: none">- razlogi za izpad iz socialnih mrež in sistemov pomoči- stopnja rigidnostih obstoječega sistema- predlogi za vzpostavitev varovalk na izstopnih točkah sistema	<p>Udeleženci programa, ki imajo izkušnje z delovanje sistema na področju institucij, ki delajo z NEET.</p>
<p>Poizvedba</p>	<p>Centralni register, Center za socialno delo,</p>	<p>Kakšne so na vaši instituciji možnosti in ovire za oblikovanje nacionalnega registra oseb med 15 in 29 let, ki niso vključene v</p>		

	MDDZS	<p>izobraževanje, zaposlitve ali trening (dokvalifikacija, prekvalifikacija...)?</p> <p>Ali obstajajo na vaši instituciji baze podatkov, ki bi jih ob ustrezni predelavi (npr. anonimizaciji, integraciji...) bilo mogoče uporabiti za detekcijo števila mladih NEET?</p> <p>Ali obstajajo na vaši instituciji baze podatkov, ki bi jih ob ustrezni predelavi (npr. anonimizaciji, integraciji...) bilo mogoče uporabiti za detekcijo značilnosti mladih NEET?</p> <p>Ali obstajajo na vaši instituciji baze podatkov, ki bi jih ob ustrezni predelavi (npr. anonimizaciji, integraciji...) bilo mogoče uporabiti za detekcijo potreb mladih NEET?</p>		
--	-------	--	--	--

3. Rezultati

3.1 Poročilo z intervjujev

Deskriptor	GDPR ovire	Prednost institucij	Rigidnost institucij	Značilnosti populacije NEET	Ovire populacije NEET	Predlogi
Predstavnica svetovalne službe v osnovni šoli	<ul style="list-style-type: none"> - Okrnjen pretok informacij med institucijami - GDPR onemogoča ustrezno komuniciranje med inštitucijami in starši - Svetovalne delavke zaradi GDPR pogosto ne morejo dostopati do osebnih podatkov otroka brez privolitve staršev - Osebnih map otrok zaradi GDPR ni mogoče anonimizirati 	<ul style="list-style-type: none"> - Dokazani uspeh dopolnilnega pouka - Odlična sinhronizacija med učitelji in socialnimi/sve tovalnimi delavkami - Preventivna funkcija razrednikov in razrednih ur 	<ul style="list-style-type: none"> - Prepogoste kadrovske menjave/nezmožnost pristnega stika med zaposlenimi - Šola ne vodi evidence otrok, ki jim grozi, da bodo padli razred. 		<ul style="list-style-type: none"> - Različna kulturna okolja (ozadja) družin prišlekov - Starši nimajo ustreznega odnosa do izobrazbe iz različnih vzrokov, kar prenašajo na otroke 	
Predstavnica svetovalne službe v srednji šoli		<ul style="list-style-type: none"> - Dostop do CEUVIS (Centralna evidenca udeležencev vzgoje in izobraževanja) -Svetovalna služba se aktivira v primeru izostankov, negativnih ocen, problematičnega vedenja 	<ul style="list-style-type: none"> - Nestandardizirani dostop do CEUVIS za različne institucije - Nejasni, nedefinirani postopki na OŠ/SŠ za kontaktiranje staršev 	<ul style="list-style-type: none"> - Negativne ocene - Nepravilni izostanek od pouka - Neodzivni, odtujeni starši 		<ul style="list-style-type: none"> - Standardizirani in univerzalni ukrepi za pomoč neetovcem študentom na ravni države

<p>Predstavni kariernega centra v terciarnem izobraževanju</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Individualne evidence se zaradi GDPR ne vodijo - Brez privolitve anketiranje neetovcev ni dovoljeno. 	<ul style="list-style-type: none"> - Individualno in skupinsko karierno svetovanje - Karierni sejem v živo - Vsi študenti so obravnavni enako (nediskriminacija) - Možnost udeležbe na različnih dogodkih s področja karierne orientacije - Ponujajo sodelovanje z delodajalci - Financiranje strokovne ekskurzije, kjer študente in ostale tudi diplomati in ostale peljemo v neko delo - Spletna promocija - Mreženje 	<ul style="list-style-type: none"> - Neobstoječi seznam neetovcev z zornega kota obv. zavarovanja - Identifikacija potencialnih neetovcev na daljavo ni mogoča - Nereprezentativni vzorci sledljivosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Neetovci so slabo informirani o svojih nadaljnjih možnostih - Neetovci se zelo neradi ponovno vključijo nazaj v družbo 		
<p>Predstavni ca ZZS Celje</p>			<ul style="list-style-type: none"> - Neustrezni seznam oseb brez obveznega zavarovanja 			

Predstavnica CSD Celje	<ul style="list-style-type: none"> - Brez posredovanja sodišč/policije stik CSD s problematičnimi neetovci ni mogoč - Baza "Mladostniki s socialnimi težavami" je neprenosljiva zaradi GDPR 	<ul style="list-style-type: none"> - Oblike pomoči CSD: svetovanje, osebna pomoč in pomoč družini za domu - Prva socialna pomoč je prostovoljna storitev. To pomeni, da lahko posameznik sam poišče pomoč - Praviloma učinkovit način spremljanja neetovca 	<ul style="list-style-type: none"> - CSD evidenca otrok je po mnenju intervjuvanke pogosto neuporabna - Baza "Mladostniki s socialnimi težavami" je neprenosljiva zaradi GDPR - Rigidnost baze CSD v vseh aspektih - Pristojno ministrstvo bi naj imelo nadzor nad vsemi bazami - v praksi je to problematična trdite. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ti otroci pogosto rastejo v nasilnih, problematičnih družinah/okoljih - Različne starostne klasifikacije neetovcev (v povprečju med 15 in 29 let= - Agresivno vedenje/izpadi. - Neetovci se praviloma ne prijavljajo na Zavod za zaposlovanje 	<ul style="list-style-type: none"> - Družine neetovcev pogosto v kazenskih postopkih zaradi drugih zadev - Neetovci niso deležni socialne pomoči, saj se ne prijavljajo na Zavod za zaposlovanje 	<ul style="list-style-type: none"> - Potreba po centralnem nadzornem organu (npr. registru)
------------------------	---	---	--	--	--	--

V procesu validacije predlaganega modela je bil s serijo projektno relevantnih vprašanj naslovljen tudi Centralni register RS. Odgovor (v prilogi) je vseboval pojasnilo, da se v registru »/.../vodijo naslednji podatki o posamezniku: EMŠO, kraj rojstva, ime in priimek, državljanstvo, prebivališče, zakonski stan, volilna pravica, EMŠO matere, očeta, zakonca in otrok. Podatek o pridobljeni izobrazbi posameznika se v CRP ne vodi.« ter napotek: »Vsled navedenega vam svetujemo, da se za podatke za determinacijo oseb NEET, ki jih potrebujete pri vašem delu, obrnete na Statistični urad Republike Slovenije.«

Na podlagi poizvedbe, ki je bila poslana na Statistični urad RS, smo prejeli odgovor (v prilogi), ki je sicer vključeval podatkovne fragmente, relevantne za projekt, posebno poveden pa je del odgovora, ki ilustrira in utemelji potrebo po oblikovanju specializirane centralne baze podatkov za detekcijo in spremljanje populacije NEET: »Sicer pa SURS prav posebej podatkov o mladih ne objavlja. Imamo pa kar nekaj podatkov na različnih statističnih področjih, ki jih objavljamo po različnih starostnih skupinah – torej se da iz njih izluščiti podatki, ki se navezujejo na mlade.«

3.2 Poročilo s fokusnih skupin

Fokusna skupina 1

GDPR ovire	Prednost institucij	Rigidnost institucij	Značilnosti populacije NEET	Ovire populacije NEET	Predlogi
GDPR ni bil zaznan kot dejavnik.	<ul style="list-style-type: none"> - Ustrezen odnos PUMa do neetovcev - Vrnitev zanosa, smisla za nov začetek 	<ul style="list-style-type: none"> - Šola ne naredi dovolj za to, da bi učenci izdelali razred - Prevelik generacijski razkorak - Nefleksibilnost pedagoških delavcev/šolskega sistema v relaciji do potreb neetovcev - Neustrezen, tudi zaničevalen odnos med učiteljem in neetovcem, ki bazira na osebni ravni 	<ul style="list-style-type: none"> - Izguba motivacije - Občutek nemoči/tavanje v temi - Neustrezna informiranost neetovcev o različnih oblikah šolske pomoči - Težave s koncentracijo - Izostanek od pouka - Pomanjkanje discipline - Nezmožnost socializiranja zaradi izostanka/ odtujenosti - Izobrazbo vidijo kot nesmiselno 	<ul style="list-style-type: none"> - Neopravičeni izostanki - Pomanjkanje volje - Nasilje (še zlasti med populacijo otrok prišlekov) - Slabo mentalno zdravje (depresija, tesnoba ipd.) - Težave v šoli in v družbi so pogosto posledica slabe vzgoje doma 	<ul style="list-style-type: none"> - Dodatna pomoč (k že obstoječim oblikam pomoči) - Več prijaznosti in razumevanja s strani socialnih delavcev, psihologov itn. - Večji poudarek na praksi v okviru pedagoškega procesa - Šola bi morala starše bolje informirati o možnostih različnih oblik pomoči - Šolski krožek o medvrstniškem nasilju - Ustrezno sankcioniranje disciplinskih prekrškov s strani šole - Pravičnejše sankcioniranje disciplinskih prekrškov s strani šole - disciplinski razkorak - Več medgeneracijskega razumevanja/singergije

Fokusna skupina 2

GDPR ovire	Prednost institucij	Rigidnost institucij	Značilnosti populacije NEET	Ovire populacije NEET	Predlogi
GDPR ni bil zaznan kot dejavnik.	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoč svetovalnih delavcev je cenjena - PUM je zaželen - "da imam kam iti" "Šola bi morala biti taka, kot je PUM" - PUMovi dogodki so zanimivi, zaposleni pa prijazni - Zaposleni na PUM neetovce razumejo PUM delavnice neetovce motivirajo, so smiselne 	<ul style="list-style-type: none"> - Institucije mladim ne svetujejo dovolj razumljivo - Izkušnjo z zavodom za zaposlovanje 6 od 7 vprašanih ocenjuje kot negativno - Šole vse oblike izostanka tretirajo enako, kar je lahko nepravilno in neetično - Učitelji neetovcem pogosto ne verjamejo, ko je govora o vzrokih za izostanek/negativne ocene - Pedagoškim delavcem manjka disciplina - Pomanjkanje komunikacije na različnih nivojih šole (učitelj, razrednik, ravnatelj, socialni delavec) 	<ul style="list-style-type: none"> - Obupanost - Pomanjkanje denarja za dokončanje šolanja 	<ul style="list-style-type: none"> - Izostanek zaradi kronične bolezni - Drugi sošolci neetovce pogosto tretirajo s prezirom/ne dajejo zapiskov - Neetovci so neinformirani o svojih nadaljnjih možnostih - Negativni zgled - "prijatelji tudi niso hodili v šolo" 	<ul style="list-style-type: none"> - Država bi morala zagotoviti sredstva za neetovce, ki želijo dokončati šolanje - Večja vloga razrednikov pri reševanju tovrstnih neljubih situacij

Fokusna skupina 3

GDPR ovire	Prednost institucij	Rigidnost institucij	Značilnosti populacije NEET	Ovire populacije NEET	Predlogi
GDPR ni bil zaznan kot dejavnik.	- CSD plača obvezno zavarovanje	- Izobraževalne institucije premalo informirajo otroke o temeljnih aspektih odraslosti - Izobraževalne institucije premalo informirajo neetovce o njihovih možnostih navkljub osipu - Šola ne doseže mladih na celovit, prijazen način	Spolnost = tabu		- Ustrezno informiranje otrok o različnih šolskih organih, ki lahko posredujejo med otrokom in učiteljem v primeru neustreznega odnosa - Ustreznejše informiranje na državni ravni - Ustreznejše informiranje na institucionalni ravni - Več poudarka na učenju o spolnosti - Več razumevanja, bolj osebni odnos med pedagoškim delavcem in učencem

4. Sklep

Sklepe vezane na rezultate intervjujev je mogoče povzeti v naslednjih ugotovitvah:

- Na podlagi izvedenih intervjujev in fokusnih skupin moramo novelirati detekcijski model oseb NEET, ki je bil oblikovan v kontekstu vodil (december 2022).
- Na podlagi intervjuja z ZZS ugotavljamo, da se osebi ob opustitvi osnovnega šolanja pravna podlaga zavarovanja ne spremeni, saj so mladostniki zavarovani kot družinski člani do dopolnjenega 15. leta starosti oziroma do dopolnjenega 18. leta starosti.
- Osnovne šole bi morale osebe ob opustitvi šolanja prijaviti v »bazo NEET«, saj ni mogoče osebe detektirati na podlagi spremembe zavarovalne podlage (beri: prva alineja)
- Ob prehodu v srednjo šolo pa ZZS že ima pristojnost pridobitve potrdil o šolanju, v primeru nepridobitve potrdila o šolanju bi ZZS že lahko detektiral osebo NEET v primeru, da se oseba ne bi zaposlila. V nadaljevanju tako detekcijskega modela ni potrebno novelirati.
- Baze, ki bi lahko služile kot osnova za oblikovanje enotnega modela detekcije NEET so neobstoječe,
- Obstoječe baze so fragmentirane, nekompatibilne in ne vključujejo vseh podatkov, ki so potrebni za sledenje populacije NEET,

- GDPR zakonodaja je prepoznana kot ena glavnih ovir pri učinkovitem sledenju populacije NEET,
- GDPR zakonodaja je prepoznana kot ena glavnih ovir pri učinkovitem reševanju težav vezanih na populacijo NEET
- Izjeme v zakonodaji GDPR bi se morale vključevati populacijo NEET (baza mora biti dostopna vsem institucijam, ki se ukvarjajo s populacijo NEET)
- Potrebna je nova zakonska ureditev na ravni države za oblikovanje enotne baze vezane na populacijo NEET
- Enotna baza vezana na populacijo NEET je bila prepoznana kot izjemno potrebna
- Baza mora vključevati osnovne podatke, ki omogočajo oblikovanje ustrezne individualiziranega reintegracijskega programa
- Kot gradnike pri oblikovanju enotne baze bi bilo mogoče uporabiti bazo CEUVIS, bazo CSD, bazo Centralnega registra RS ter bazo vezano na obvezno zdravstveno zavarovanje,
- Institucije razumejo težave mladih NEET kot kombinacijo osebnostnih težav in težav, vezanih na mladostnikovo primarno družino.

Sklepe vezane na rezultate fokusnih je mogoče povzeti v naslednjih ugotovitvah:

- Institucije so po večini razumljene kot relativno rigidne, neprijazne, oddaljene in do določene mere nesposobne reševanja težav, s katerimi se soočajo mladi NEET,
- Mladi NEET razumejo svoje težave kot kombinacijo osebnostnih težav, vrstniškega vpliva, družinske situacije in organizacijskih omejitev.

Rezultatih detekcijske faze projekta »PreseNEETi se« bodo integrirani v ostale aktivnosti v projektu, še posebno pri (1) oblikovanju zasnove detekcijskega modela, ki bi bil univerzalen in aplikabilen pri detekciji in sledenju mladih NEET, (2) oblikovanju predlogov zakonskih prememb in dopolnil vezanih na GDPR in (3) oblikovanju in izvajanju aktivnostih, ki so namenjene reševanju situacije, vezne na mlade NEET.

Priloge:

Rezultat poizvedbe CRP:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
DIREKTORAT ZA UPRAVNE NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 44 65
E: gp.mnz@gov.si
www.gov.si

Helena Povh
helena.povh@lu-celje.si

Številka: 079-126/2023/2 (132-13)
Datum: 19. 04. 2023

Zadeva: Centralni register prebivalstva in mladi do 29 let (NEET)-odgovor
Zveza: vaše elektronsko sporočilo z dne 06. 04. 2023

Spoštovani,

Dne 06. 04. 2023 smo prejeli vaše elektronsko sporočilo, kjer navajate, da v sodelovanju z različnimi deležniki izvajate projekt PreseNEETi se, kjer naslavljate problematiko mladih v starosti 15-29 let, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali se usposablajo (osebe NEET). Nadalje navajate, da v okviru projekta razvijate metodologijo za identifikacijo osnovnih karakteristik in potreb populacije NEET in v zvezi s tem zaprošate za posredovanje odgovorov na vprašalnik, ki ste nam ga poslali.

Uvodoma pojasnjujemo, da Zakon o Centralnem registru prebivalstva (Uradni list RS, št.72/06 – uradno prečiščeno besedilo in 3/22-ZDeb; v nadaljnjem besedilu: ZCRP) v 4. členu določa, da je upravljavec Centralnega registra prebivalstva (v nadaljevanju: CRP) ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

V CRP se vodijo naslednji podatki o posamezniku: EMŠO, kraj rojstva, ime in priimek, državljanstvo, prebivališče, zakonski stan, volilna pravica, EMŠO matere, očeta, zakonca in otrok. Podatek o pridobljeni izobrazbi posameznika se v CRP ne vodi.

Seznanjamo vas, da določene osebne podatke posameznikov (npr. podatek o datumu rojstva) kot uporabnik CRP s strani upravljavca CRP pridobiva Statistični urad Republike Slovenije, ki ima v skladu z 34. členom Zakona o državni statistiki (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01) zaradi izvajanja programa statističnih raziskovanj pravico zbirati podatke iz vseh obstoječih podatkovnih virov (npr. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje).

Vsled navedenega vam svetujemo, da se za podatke za determinacijo oseb NEET, ki jih potrebujete pri vašem delu, obrnete na Statistični urad Republike Slovenije.

S spoštovanjem,

Pripravil:
Peter Minodraš
višji svetovalec

Urša Zidan
v. d. generalnega direktorja
sekretarka

Poslati:
- naslovniku, elektronsko

preseNEETi se

Rezultat poizvedbe SURS:

From: Gp.Surs@gov.si <Gp.Surs@gov.si>

Sent: Friday, April 7, 2023 9:43 AM

To: Helena Povh <Helena.Povh@lu-celje.si>

Subject: PreseNEETi se, projekt ki naslavlja osebe NEET - SURS odgovor: NEET

Spoštovani,

podatke o osebah (15-24 let) ki niso niti v izobraževanju, niti niso delovno aktivni objavljamo v podatkovni bazi SiStat. Podatke sem vam pripravila na naslednji povezavi: <https://pxweb.stat.si:443/SiStatData/sq/15904>. Vir podatkov je anketa Aktivno in neaktivno prebivalstvo. Več informacij o anketi najdete tukaj: <https://www.stat.si/statweb/File/DocSysFile/7788>

Če želite primerljive podatke na ravni EU so ti objavljeni v podatkovni bazi Eurostata:

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsi_neet_a/default/table?lang=en

Na tej povezavi najdete podatke izražene v 1.000 in v odstotkih, in sicer ločeno po spolu za dve starostni skupini (15-24 in 15-29). Dodajam še povezavo do tabele po državljanstvu:

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_08_20a/default/table?lang=en

Sicer pa SURS prav posebej podatkov o mladih ne objavlja. Imamo pa kar nekaj podatkov na različnih statističnih področjih, ki jih objavljamo po različnih starostnih skupinah – torej se da iz njih izluščiti podatki, ki se navezujejo na mlade.

Toliko lahko ponudimo iz naše strani. Če bi potrebovali še kakšne dodatne informacije, smo vam na voljo po telefonu ali elektronski pošti.

Želim vam lep dan,
Renata Rejec

mag. Renata Rejec
Statistični urad Republike Slovenije
Oddelek za odnose z uporabniki
gp.surs@gov.si
tel. 01 241 64 04
www.stat.si
FB: @StatSlovenija
TW: @StatSlovenija
IG: @stat_slovenija

preseNEETi se